

Frederikssund Kommune
Att: Karin Blendstrup Jensen

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 111275
Ref. loufr
Den 26. november 2025

Dispensation til en spang og tre klaplåger inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af en spang og tre klaplåger i forbindelse med etablering af indhegning til naturpleje inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 2a Jægerspris hgd., Dråby, i Frederikssund Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Frederikssund Kommune har ansøgt om dispensation til at etablere en spang og tre klaplåger i forbindelse med en indhegning til naturpleje på ejendommen matr.nr. 2a Jægerspris hgd., Dråby.

Et billede af den ansøgte matrikel og det omkringliggende område ses på figur 1.

Et kort over de ansøgte placeringer af spang og klaplåger ses på figur 2.

Billeder af, hvordan spang og klaplåger kommer til at se ud ses på figur 3 og 4.

Fig. 1. Ortofoto 2025. Det strandbeskyttede areal er markeret med orange signatur. De sorte streger markerer de vejledende matrikel. Det røde område markerer den ansøgte matrikel.

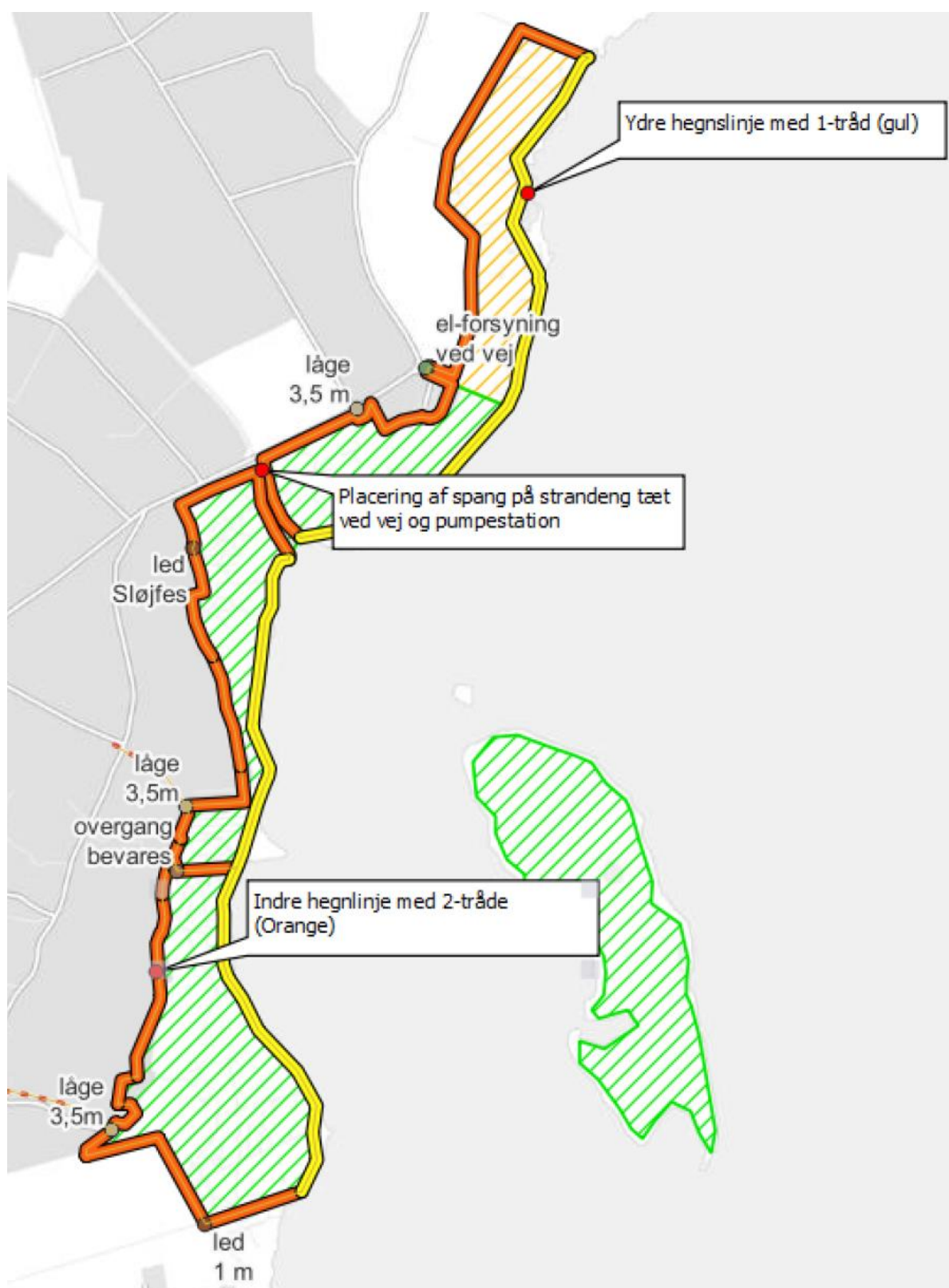

Fig. 2. Tilsendt fra ansøger. Den ansøgte placering af spangen er markeret med en rød prik. De ansøgte placeringer af klaplågerne er markeret med grå prikker. Indhegningen er markeret med orange og gul streg.

Fig. 3. Tilsendt fra ansøger. På figuren ses et billede af, hvordan den ansøgte spang kommer til at se ud.

Fig. 4. Tilsendt fra ansøger. På figuren ses et billede af, hvordan de ansøgte klaplåger kommer til at se ud.

Ansøger har oplyst følgende:

”Ansøgning om disp. fra NBL § 15 vedr. reetablering af hegn med 3 låger og spang til kvægafgræsning for naturpleje i strandeng for Natura 2000 område, matr.nr. 1ap, 1aq, 1c og 2a, Jægerspris hgd., Dråby.

Baggrund

Frederikssund Kommune ansøger hermed som projektholder på naturplejeprojekt på strandengene, ejet af Kong Frederik den Syvendes Stiftelse, om reetablering af hegn, 3 låger og et spang/simpel bro ved grøft med pumpestation for kvægafgræsning mellem arealerne. Arealet ligger udlagt som beskyttet strandeng efter § 3 i naturbeskyttelsesloven og har været afgræsset siden 1940’erne. (...).

Den nuværende og fremtidige hegning ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen, Natura 2000 området nr. 136 Roskilde Fjord samt fredningen, Jægerspris Nordskov af 21/10-1988.

Frederikssund Kommune ansøger hermed om reetablering af tidligere hegning til kvægafgræsning med 3 låger og et spang for naturpleje af strandengene, som en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område Roskilde Fjord nr. 136. Området indgår som en indsats i Natura 2000 handleplanen og Frederikssund Kommune har i 2025 vurderet, det nuværende hegn ikke længere kan holde kvæget inde for afgræsning i henhold til vejledninger for naturtypen strandenge m.v.

Dele af det gamle hegn er tidligere etableret med hegningsaftale af Frederiksborg Amt omkring år 2000 og har været i brug lige siden (...).

Status

Naturstyrelsen har været på besigtigelse den 12. september 2017 på arealet (...). I NATURA 2000-sammenhæng er arealet kortlagt som strandeng (1330), tidsvis våd eng (6410) og surt overdrev (6230). Foldene indeholdte hovedsagelig god naturtilstand for strandengene generelt og med høj naturtilstand for 2 sure overdrev. Basisanalysen vurderer dog, at naturen, der er et beskyttet § 3 og er under tilgroning med risiko for at true den gode naturtilstand II, der er målet for udpegningen i Natura2000 planen for Roskilde Fjord.

I den forbindelse er Frederikssund Kommune i gang med at få udarbejdet en naturplejeplan for både hegningen og den øvrige del af fredningen (Jægerspris Strandenge, 1988) for på sigt at udvide naturplejen mod nord prioriteret efter brandmandens lov.

Projekt

Der reetables ca. 5.500 meters hegn med 2-3 låger for fortsat adgang til området samt et spang/simpel bro for overgang mellem arealer. Folden(ene) bliver ca. 37 ha.

Hegnet opsættes som et almindeligt kvæghegn med 2 tråde ind mod skoven og 1 tråd ud mod fjorden. Hegningen er planlagt med ca. 3 inder hegn, således at afgræsningen kan styres bedre for svært tilgængelige områder. Der vil blive opsat 2 led, hvor der er mulighed for at åbne op for nabohegningen til en stor fold og en overgang for kvæg via spang over grøft ved pumpestation og vej.

Naturpleje

Afgræsning af strandenge har tidligere været en del af driften i landbruget og bruges nu som en robust metode til at få øget biodiversitet i tilgroede naturområder. Kvæg sikrer både en mosaik af forskellige vegetationshøjder og holder desuden vedplanter som pil, brombær og tjørn nede, så de små plantearter og deres tilknyttede insekter og dyr får det lys de kræver for at kunne vokse og sætte frø i lysåbne naturtyper som kalkoverdrev og strandenge er. Derudover giver kvæg bar jord

således at nye frø og arter kan gro på arealerne. Jordens struktur ændres i bløde partier med tuedannelse og nye mikrohabitater. Området tilføres ko gødning, der bl.a. gavner biodiversiteten af gødningsbiller. Fortsat afgræsning sikre områdets potentiale for en god-høj tilstand jf. basisanalysen.

Bilag IV

Markfirben

En § 3 eng er et potentielt levested for bilag IV- arten markfirben. Der er ikke registreret markfirben indenfor 1 km fra hegningen. Projektet forventes igangsat udenfor yngle- og fourageringsperioden ligesom projektet ikke etableres i områder med overvintrende markfirben. Det vurderes, at projektet med afgræsning vil fremme en lavere bevoksning med vekslende plantehøjde, der sikre området som en udvidelse af øvrige fourageringsområder for markfirben.

Stor vandsalamander og padder

Miljøstyrelsen har den 23. juni 2023 fundet yngel af Stor vandsalamander i et vandhul i den sydlige del lige udenfor folden. Vandhullet er beliggende lige i tilknytning til et skovbryn med mulighed for overvintringssteder. Der findes ikke vandhuller i selve folden.

Projektet forventes igangsat udenfor yngle- og fourageringsperioden ligesom projektet ikke etableres i områder med overvintrende Stor vandsalamander. Der er ikke registreret spidssnudet frø indenfor 1 km eller butsnudet frø indenfor 2 km. Folden med oversvømmede strandenge om foråret er et potentielt yngle-og levested for særligt spidssnudet frø.

Habitatvurdering

Det ansøgte projekt vurderes, ikke at ville medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Tidsplan

Vi kan gå i gang med reetablering af hegningen februar-april 2026, hvor dyre- og plantelivet ikke tager skade.

(...)”

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 136, Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 120 og fuglebeskyttelsesområde nr. 105.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

På den ansøgte matrikel er der kortlagt følgende habitatnaturtyper ved de ansøgte placeringer af anlæggene: tidvis våd eng (6410) og strandeng (1330), begge i god tilstand.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på det ansøgtes begrænsede karakter. Der er yderligere lagt vægt på, at den ansøgte spang er en nødvendig del af den naturpleje der ønskes udført i indhegningen, hvilket har et naturforbedrende formål. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig negativ påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, etableres hegn eller placeres campingvogne og lign., og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de umiddelbart bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Kystdirektoratet bemærker, at forbuddet i § 15, stk. 1, jf. 15 a, stk. 1, nr. 3, ikke gælder for sædvanlig hegning på jordbrugsejendomme. Den ansøgte matrikel er noteret som landbrug, hvorfor den ansøgte hegning ikke kræver dispensation.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Kystdirektoratet vurderer, at de ansøgte klaplåger er sådanne støttepunkter til friluftslivet, som der sigtes til med lovbemærkningen. Der er i vurderingen lagt vægt på, at klaplågerne skal sørge for at offentligheden stadig har adgang til det indhegnede område der naturplejes. Der er yderligere lagt vægt på, at klaplågerne etableres landværts indhegningen, og i tilknytning til eksisterende stier.

Kystdirektoratet vurderer derudover, at den ansøgte spang udgør et særligt tilfælde, der kan opnå dispensation jf. naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1. Der er i vurderingen lagt vægt på, at dette er en nødvendig del af et projekt der har et naturforbedrende formål. Der er yderligere lagt vægt på, at man med den tilbagestrukne placering, i tilknytning til vej og pumpestation, har taget mest muligt hensyn til kystlandskabet.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til etablering af spang og klaplåger som ansøgt.

Med venlig hilsen

Louise Marie Frandsen
Kystdirektoratet
+45 20 84 98 42
loufr@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Frederikssund Kommune, epost@frederikssund.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Frederikssund, dnfrederikssund-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland v/ Poul Erik Pedersen, nordsjaelland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Frederikssund, frederikssund@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, nbu_sj@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Fredningsnævnet for Nordsjælland, nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 136,
Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov**

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 120		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Blank seglmos (6216)	Mygblomst (1903)
	Stellas mosskorpion (1936)	Eremit* (5380)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Havlampret (1095)	Stor vandsalamander (1166)
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 105		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Knarand (T)	Skeand (T)
	Krikand (T)	Troldand (T)
	Hvinand (T)	Lille skallesluger (T)
	Stor skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Sorthovedet måge (Y)
	Dværgterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))